

„EDINOST“

izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K in za en mesec 2 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se upravnštvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične številke po 6 stot. (3 novč.); izven Trsta pa po 8 st.

Telefon številka 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi e ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo v ulici Molin piccolo št. 3. II. nadstr. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna . ulica Carintia št. 12.

Tako je!

(Dopis iz Trsta.)

Velikim zanimanjem sem čital vrsto člankov, ki ste jih objavljali v »Edinosti« zadnje dni pod naslovom »Delavsko gibanje«. Jaz sem te članke čital z veliko pozornostjo ter sledil argumentaciji člankarja v Vašem listu. Lepo se je vrstila misel za mislijo, a kar mi je posebno ugajalo, bila je mirnost in stvarnost izvajanja in razpravljanja. To mora priznati tudi oni, kdor se ne strinja z vsemi trditvami in nazori, obseženimi v tej vrsti člankov in če je celo tudi na dijamentralno nasprotnem stališču.

Izlasti mi je ugajal zadnji članek, v katerem člankar dokazuje voditeljem socijalistov neumešanost in tudi škodljivost njihove zahteve, da mora biti sleherni člen delavske obrambne ali strokovne organizacije ob enem tudi njihov politični somišljenik. Kdor je res prijatelj delavstvu, kdo res želi istemu krepke izdatne stanovske organizacije, ta mora le obžalovati, da se res dogaja tako, kakor je konstatal člankar v »Edinosti«. Tako se dogaja in se je dogajalo od nekdaj, da mora vsakdo, ki hoče sodelovati na kaki delavski organizaciji, zasnovani po socijalističnih voditeljih, ali pa od ljudij, ki so v tesnejši dotiki z njimi, zatajiti svoja narodna načela, čuvana in negovana od davna ter mora postati nasprotnik vsemu, kar je ustanovljeno s težkimi žrtvami narod svoj ljubečih mož in čemur je namen, da se naš življenjski nacionalni krepki v težkem boju za narodni obstanek.

Je li to potrebno? Je li to koristno? O tem niti ne govorimo, da je to škodljivo na nacionalnim interesom našega življa v Trstu, ali reoporečito je, da stališče, na katero se postavljajo slovenski socijalistični voditelji nasproti našim narodnim aspiracijam, ni koristno niti za socijalistično gibanje samo, ako je sodimo s tistega vidika, s katerega bi morali motriti stvari slov. socijalistični voditelji. Je li koristno za socijalistično skupino, ako se naš življenjski nacionalni slabi? V takih odločilnih bojih pomenja vsaki trenotek stagnacije korak nazaj — v pogubo. Kdor v takih borbah nima sredstev za odpor in komur ni dano onega odločnega duha, ki ga uporablja za odločen odpor — ta je zgubljen. A kaj so naši kulturne, socijalne in gospodarske organizacije tu v Trstu družega, nego sredstva za odpor, nego ognjišča, ob katerih si naš človek ogreva duha in se vposoblja za odpor za obrambo pred roko, ki se neprenehoma dviga, da bi nas potrla na tla.

PODLISTEK.

Na rojstni zemlji.

Spisal Kaaver-Sándor-Gjalski; prevel M. C.

VII.

Se je megla zastirala ravnico in bregove, ko je Lev tretje jutro izšel iz dvora ter hitel ven, da si razgleda dom. Na dvorišču pred dvorom je bilo še vse tiho in mirno. Čuti je bilo le kapanje goste rose in megla z drevja. Iz nekega kota v dvoru se je glasila pridušena pesem služkinj. Daje z gospodarskega dvorišča je dohajal zvok pravičnega udarjanja kladiva po kakem kovnem predmetu in glasila se je kmečka melodija v močnem jasnem življenju. Iz hleva so se javljala teleta s tankim ostrim bleketanjem, a stara žival z debelim mukanjem, in nekaj dalje tam s pristave se je širila v jutranjem svežem zraku množina vsakovrstnih glasov perutninske, v katerih je bilo najmočnejše in je vse nadglaševalo gakanje in sikanje gosk. Mladi močni glas deklice na pristavi mešal se je zvočno med dražestno glasno govorico nedolžnega življenja prirode. Od neke — radi megle se ni moglo videti od kje — se je žaljivo in porogljivo oglašal neki možki, a de-

mo stojimo pred alternativo: ali moramo odbiti udarce, ali pa obležimo pod temi udarci!

Ali pa bi bilo res toliko ustreženo socijalistični ideji, ako bi se italijanskemu šovinizmu pesrečilo pritisniti naš življenjski tlo in mu ugasniti življenja luč. Ali ne bi to še bolj podžgalo italijanski šovinizem?

Člankar v »Edinosti« je imel popolnoma prav: ako hočejo socijalisti res pospeševati stanovsko in strokovno organizacijo delavstva v našem mestu ter jej ustvarjati čim širšo podlago, morajo enkrat nehati proglašati kakor nekako neomajno dogmo da mora nehati biti človek narodnega mišljenja, kdor je postal členom take organizacije. Naj se nam ne govori, da to ni »kompatibel«: pripadništvo k delavskim organizacijam in narodno mišljenje!

O nas govore socijalisti vedno, da smo »starokopitai« nestrpeži, da smo netolerantni šoviniisti, da smo reizprosniki nasproti ki vsake svobode v mišljenju posamičnega in di vidua. A glejte, v resnici ravno netolerantni starokopitneži kažemo v praksi, kako znamo v delavskih organizacijah abstrahirati od političnega mišljenja, kako more v teh naših organizacijah sodelovati vsakdo tudi če ni istega političnega mišljenja, pa makari da je — socijalist!

Nasemu »Delavskemu podpornemu društvu« menda ne bo nikdo oporekal značaja delavske organizacije — saj služi isto materialnim in intelektualnim interesom svojih členov — delavcev! Velika večina teh so odločno narodnega mišljenja, ali mej njimi je tudi taceh, ki so znano socijalističnega mišljenja. Par jih je celo — ako se ne motimo — višje gori blizu voditeljstva slovenske socijalistične skupine. Sedaj pa naj nam ti govore po duši: morejo-li navesti le en sam slučaj, ki bi kazil, da se je društvo kakor tako kdaj menilo za njihovo politično mišljenje? Ali so se jim kdaj stavile kake ovire radi njihovega pripadništva k socijalistični stranki na uživanju pravice, ki jih imajo v tem društvu?! Jim je li kdaj politično prepričanje prišlo v kolizijo z dolžnostmi do tega društva?

Nikdar! Oni imajo v društvu svoje pravice in društvu ima pravico zahtevati od njih naj vrše svoje dolžnosti kakor družabniki v zmislu pravil — za njihovo polit. mišljenje se društvo nič ne men!

Tako delamo mi, ki smo baje nacionalni fataliki, netolerantni šoviniisti in sovražniki vsake svobode! Ta izgled naj po-

klica mu je, pretrgavši svoje klicanje perutninske, odgovarjala istotako šaljivo in istotako močno. Tedaj je v svoji visoko podsukani sukni poskčala do pta in močni goli nogi stali sti jej sredi visokega dračja. Mej tem se je približal tudi oni mož in Lev je videl Šefiča na konju, ki je vodil za seboj še par konj — opranih in še mokrih od vode. Od druge strani so se približevali od nasprotne smeri štirje volji, upreženi v enoprežne vozove, polne plugov in bran. Gonjači so šli od zadej, silno kričeči, ki so z dolgimi biči na še debelejših bičevnikih neprestano pokali, da je Šefičev konj daleč poskočil in malo da ni zagrabil dekle, ki se je komaj izognila ob smeju in nedolžni kletvi. Od daleč pa je toliko deklinememu smeju, kolikor po kanju odgovarjal večkratni odmev, podobnega glasu otroškemu ali pačnju kakih šaljivcev.

Ob tem je Lev občutil slično, kakor nekaj, ko je čital svojega Homerja in njegove divne opise človeškega življenja v hiši in na polju. Zanimala ga je sličnost, ki jo je nahajal sedaj v teh prizorih svojega doma s prizori, ki so bili pred tremi štirimi tisoč letji, in ta stalnost v pojavih človeštva je imela sedaj zanj neko svetlost in veličastvenost. In kakor da mu je ista celó odkrivala

snemajo vsi oni, ki snujejo delavske organizacije s tem jednim namenom, da bi nudili obrambo delavca v njega stanovskih interesih.

Mnogo se govori dan danes o gospodarskem in duševnem osamosvojenju delavca. Dušavno samo-svoj pa je tisti, ki je svoboden glede svojega prepričanja. Gospodje voditelji socijalstov: dovolite delavcem to svobodo! S tem napravite največjo uslugo veliki ideji skupne stanovske obrambe delavstva, ker odprete vrata tudi onim značajnim delavcem, ki se za roboto ceno ne mislijo odlovedati svo bodi v mišljenju in pravici do lastnega, narodnega prepričanja!

Ne morem pa zaključiti tega članka, da ne bi opozoril na neko slavnost, ki se je vršala te dni v Lvovu. Propad v naziranj med poljskimi socijalisti in drugimi političnimi strankami v Galiciji gotovo ni nič manjši, nego je pri nas. Jaz bi rekel celo, da socijalisti pri nas nimajo niti sence tiste opravičenosti za borbo proti drugim strankam, kakor jo imajo v Galiciji. Te dni so slavili v Lvovu 40 letnico ustaje leta 1863. To je bil agotovo slavost eminentno narodnega in nacionalnega značaja. Slavile so vse stranke brez razlike in slavili tudi — socijalisti! Da so ti poslednji slavili za-se posebej, to ne menja nič na dejstvu, da so slavili!

Moralo iz tega dejstva menda ni težko izvajati. Na kratko je povedana: socijalisti v Galiciji so stranka s svojimi načeli in svojimi aspiracijami! Ona brani povsodi in na vse strani svoje stališče, ali na dogodkih, ki se tičejo skupnosti naroda, sočutstvuje tudi ona! Ali ni torej tako, kakor je rekel člankar v »Edinosti«: vsaka stranka ima polno pravico do izvajanja svojega programa in uveljavljanja svojih načel, ali nobena nima pravice postavljati se sovražno proti temu, kar je drago in sveto — skupnosti naroda!

Politični pregled.

V Trstu, 26. januarja 1903.

O položaju. Če nam kdo pripoveduje, da je g. Koerber v tesnih, intimnih zvezah z nemškimi skupinami in da se — če tudi diplomatska usta, ki ne smejo biti odkrito srčna, ne govore tega, ali celó drugače — v srečju popolnoma identifikuje z njihovimi aspiracijami, se mora zdeti to po tolikih očevdanih dokazih, kakor da mož prisega, da sta si oče in sin prav zares v bližajem so-

neke večne resnice, katerih si ni mogel sedaj jasno razlagati, niti se povspeti do njih, in je le občutil v duši neko nasprotstvo proti mrzličavi razburjenosti moderne družbe, ki ne priznava ničesar lepote, niti ne občuti ljubezni do česar si bodi, in tako samo podira pogoje do sreče in zadovoljstva svoje dece. Ah — kako se le, ko je z očesom dosegel zidine starega doma, gnezda, iz katerega je izletel on sam, izletel mu oče, izletel mu ded in tako dalje. Kako dostojno in zopet kako milo so se mu predstavljali stari zidovi prostornega dvora, in njegova mnoga okna, starinska vrata, in visoka dvostroka streha, in stolpič v sredini strehe. Pa tudi če ni bil Bog ve kako povsem pravilno in sijajno opremljen — saj se mu je tudi opazala dolga starost — Levu se je vendar zdelo v tem trenutku, da je krasen in diven, a njemu vsakako dražesten in prepoln raznih čirov. In njegovo oko se je ustavilo gori na oglu severnega krila, na oknu njegove sobe. Po zidu se je vpenjal do strehe gost zimzelen in skoro v okno samo se je upiralo vejevje bližnje stare jelke. Bila je to draga slika zveze, ki jo je znal človek najti z nezavezano prirodo, a ta slika je ganila Leva in mu je povzdigala dušo v svet entuzijazem, širčča mu pri od ljubezni do vsega — on

rodstvu. To je ljubezen, ki ne zjavi nikoli. Če nam torej danes, jutri in pojutrišnjem prihajajo novi dokazi, da sta g. Koerber in nemška levica dve osebi z eno in isto dušo, vsprejemljeno to, kakor se vsprejemlje zlo, kateremu smo se že privadili.

Ali »Politik« prinaša v svoji dunajski situacijski sliki sporočilo, ki meče kričečo luč na razmerje med g. Koerberjem in nemškimi skupinami, in ki je taka, da nas je osupnila vzlic vsemu in vsemu.

O Nemcih je znano, da so oni grozni sovražniki le neneemške obstrukcije, pravo svoje nemške obstrukcije pa hranijo in čuvajo kakor levinja svoje mlade. V tej dvoumni igri je tudi glavni vzrok, da ne more priti do saniranja parlamentarnih odnošajev.

Gospod Koerber pa je neutrudno na delu, da bi saniral te odnošaje, on hoče napraviti parlament delavnim. Da pa ni možno ustvariti garancij za trajno delavnost parlamenta, dokler visi nad njim meč obstrukcije — ali vsake, tudi nemške — to ni le jasno vsem razsodnim ljudem, ampak pišejo tako dan na dan tudi ista javna glasila, ki služijo gospodu Koerberju.

G. Koerber mora biti najrditeji sovražnik vsaki obstrukcije in dosledno tudi nemški! In blagoslovljati mora vsako roko, ki se dviga, da bi ubila to pošast.

Krščanski socijalisti in konservativci so dvignili roko in vrgli v zbornico nujna predloga za spremembo poslovnika v zmislu, da bi bila onemogočena vsaka obstrukcija.

In dviga se roka Koerberjeva, roka, ki blagoslovlja — Tako menite vi?! Motite se! V »Politiki« čitamo namreč, da se z nemške strani trudijo v ta namen, da bi poslance dr. Lueger in dr. Fuchs umaknila svoja omenjena predloga, ali z drugimi besedami: opusti naj se misel na trajno zavarovanje proti obstrukciji! Od nemške strani so uumevna taka prizadevanja. Ali sedaj nategnite ušesa in čujte, kar sporoča »Politik«: dr. Koerber podpira rečeno prizadevanje Nemcev!

Kaj se vam zdi? Kdo kriči bolj o potrebi spremembe poslovnika, da se dobe sredstva proti vsakemu poskusu obstrukcije — a sedaj, ko bi trebalo zlate besede kovati v drobiž dejanj — vidimo g. ministerskega predednika na strani onih, ki so proti taki spremembi ...!

Kje se nehuje iskrenost in kje pričenja tartifrija?!

Po vsej pravici pravi »Politik«, da je ne bi bil znal prav za prav povedati, do česa!

Dvor je ležal na prostrani višavi. Z ene strani razprostirala se je pod višavo dolga ravan z nedoglednimi livadami, obrobjenimi na kraju po vijajočem se potoku in nepretrgani vrsti vrb in topol. Z druge strani višave so se dvigali holmi in bregovi, obraščeni s šumami in vinogradi, a tudi obdelanim poljem.

Ravani na strani pred dvorom bil je ozek park z nasadi cvetja, z gajči od silnih starih jelk, lip in z nizkim raznovrstnim gostim grmovjem. Povsem na kraju ob strani ograje lesketalo se je belo vejevje brez z redkim srebrnatim listjem. Nad parkom ob dvorišču z desne strani začeljal se je vrt. Raztezal se je na daleč in gosto in polno. Visoko staro sadno drevje in mladi cepiči in grmovje od leškove, bezgovine in drenovine so povsodi ob nasadih kosmatega grozdja in ribiza obrobjali premnoge ozke in široke poti in stezice. Lev se je obrnil tudi tjakaj in v hipu je bil povsodi in si vse ogledal. Od nekaj mu je bil vrt najdražje mesto v vsem dvoru. Pod sencami gostih vejatih debel njegovih dajalo se je od nekaj tako sladko, tako tiho sanjariti.

(Pride še.)

sedaj jasno, da ni Neme in vlada nočejo, da bi politične razmere prišle do ozdravljenja! Koerberjeva vlada in levica sti zavezniči, in ako bi trebalo tudi v znamenju obstrukcije. To je jasno, evidentno. Vse drugo — inclusive lepi Koerberjevi govori — je pesek v oči!

Iz slov. delegacije. Pod tem zaglavjem je bil te dni »Slov. Narod« priobčil članek, v katerem je poslanca Ploja in Robiča precej trdo prijel, kar nista podpisala Ferjančičeve interpelacije radi imenovanja sodnih uradnikov na Štajerskem.

Sedaj pa priobčije poslanec dr. Ploj v »Süddeutsche Presse« daljše pojasnilo, v katerem dokazuje, da je bilo stanje stvari v tem članku tendenciozno in neresnično konstruirano. Iz Plojevega pojasnila posnemljemo, da je res, da je v četrtek dne 15. posl. Plantan izročil Ploju omenjeno interpelacijo, ker da dr. Ferjančič p. l. a. g. a. važnost v to, da interpelacijo podpišejo tudi štajerski poslanci. Ploj je šel z interpelacijo na svoj sedež, da prečita isto. Mejpotoma takaj pa ga je zaustavil neki češki poslanec, ki je takoj želel govoriti z njim. Vled tega je posl. Ploj izročil interpelacijo posl. Robiču s prošnjo, naj jo prečita in stori na to tudi formalne korake, da poslanci podpišejo isto. Po statutih obeh fuzijoniranih klubov je smeti namreč interpelacije nečlenov podpisovati le z dovoljenjem kluba, oziroma klubovega načelnikstva. To velja v vseh večih klubih. Posl. Robič je prevzel interpelacijo, a Plojev pogovor s češkim poslancem je trajal kake četrt ure. Po tem pogovoru je šel Ploj k posl. Robiču, da izve, kaj je z interpelacijo, na kar je Robič odgovoril, da je poslanec Plantan zahteval isto nazaj s pripombo, da nima več časa čakati. V zatudenju je šel Ploj k posl. Plantanu, proti kateremu se je pritožil radi njegovega (Plantanovega) postopanja ter je pripomnil izrečno, da se vendar ni toliko mudilo z učenjem one interpelacije, ker to bi se moglo zgoditi do zaključka seje. Posl. Plantan je odgovoril, da že dobi dovolj podpisov in da ne more čakati tako dolgo, da bi štajerski poslanci dobili dovoljenje od kluba. Na to je odgovoril Ploj, da klubovi statuti direktno predpisujejo, da treba iskati dovoljenja in da tako postopujo v vseh klubih. Na to je odgovoril Plantan, da on in njegovi klubovi tovariši vsikdar takoj in brez povpraševanja podpisujejo interpelacije, na kar je menil Ploj, da oni klub, h kateremu pripada posl. Plantan, bržkone nima takega predpisa. Ko je prišel v zbornico dr. Tavčar, je dr. Ploj tudi z njim govoril o tem dogodku in je izrazil svoje začudenje radi postopanja Plantanovega.

Dr. Ploj pripominja dalje, da je njegovo poslansko delovanje, izlasti z ozirom na pristansko postopanje o imenovanju sodnih uradnikov v območju višega deželnega sodišča v Gradeu znano in priznati da se mu mora, da je vsikdar pošteno in energično zastopal pravice in interese slovenskega naroda. Tako hoče tudi v bodoče in nikdar mu ne pride na misel, da bi z votiranjem proračuna votiral zaupanje justični upravi. Ko je stopil v politično življenje, se je odpovedal vsaki aspiraciji po višem mestu v državni službi, a to ne iz razlogov etične, ampak politične naravi. Vedno hoče ostati zvest svojim ožjim rojakom ter posvečati svoje moči za njihovo blaginjo. Od teh namenov se daje on voditi, ne pa od ozirov na kranjske klerikale. Dr. Ploj zaključuje, da je le tih opazovalec strankarskih bojev na Kranjskem in želi iskreno, da bi se Sloveni enkrat združili, rami ob rami, energično borili za pravice in interese slovenskega naroda!

Dogodki v Venezueli. Iz New-Yorka poročajo, da je venezuelska vlada odposlala trdnjavi San Carlos dvatisoč mož podpore. Ako bi se nemški vojaki skušali izkreati na venezuelsko ozemlje, pride gotovo do hude bitke. Kar se tiče pričetja streljanja, poroča se od venezuelske strani naslednje: Prvi strel je res izstrelila baterija na trdnjavi, a to radi tega, ker se je ladija »Panther« preveč približala obrežju in se jo je na ta način hotelo opomniti, naj se oddalji. Kljub temu pa se je »Panther« še nadalje približeval obrežju, na kar so na bateriji izstrelili drugi strel v opomin. Na to je začel »Panther« bombardirati utrdbo.

V soboto so nemške vojne ladije nadaljevale bombardiranje. Maracaibsko prebivalstvo je zelo ogorčeno proti Nemcem.

Danes došle vesti pa poročajo, da so

semške vojne ladije v soboto popoldne končale bombardiranje in odplule izpred San Carlosa, ki je še vedno v rokah venezuelskih vojakov. Bowen nadaljuje posredovalno akcijo med Venezuelo in evropskimi vlastmi ter se nadeja, da kmalu doseže sporazumljenje.

Tržaške vesti.

† **Fran Kobau.** V soboto popoldne umrl je v našem mestu načelnik dobroznane narodne družine Kobau, gospod Fran Kobau v 73 letu svoje starosti. Pogreb je bil danes ob 3 uri in pol. — Njegove družini, koje čani skoraj vsi sodelujejo pri »Slov. pevskem društvu«, izrekamo najernejše sožalje.

Dogodki v Riemanjih. V soboto zjutraj je umrl v Riemanjih 22-letni mladenič Matej Kuret. Ker sta zaprta oba zvonika in cerkev, se ni pokojniku nič zvonilo. Pred smrtjo, pri popolni zavesti je izjavil bolnik, da mu ne smejo pustiti k mrtvemu truplu latinskega svečenika. Presil je sporočiti njegovo smrt škofu Drohobockemu ter je zapustil svoje premoženje za pokritje sprevodnih stroškov, ako bi prišel v Riemanje pokopati ga kak unijatski svečenik.

V nedeljo je bilo v Riemanjih več patrol orožnikov, ki so krožili po vasi, in nagovarjali družino pokojnikovo, naj pozove na pogreb latinskega duhovnika tudi so grozili, da bo v protivnem slučaju pokopališče zaprto in uradno zapečaten. Ljudje se niso dali prestrašiti.

Danes zjutraj ob 10. uri je bil pogreb. Ker stražijo orožniki vas Riemansko ni moglo, da bi prišel unijatski svečenik. Zato je moral biti pogreb brez svečenika in zvočenja. Družina pokojnikova je naročila pevce društva »Slavec« in godbo.

Pogreb se je vršil tako le: Točno ob 10. uri so se zbrali gotovo vsi prebivalci iz Riemanj in Loga pred hišo žalosti. Tam je bil križ, katerega je občina v ta namen posebej naročila, kakor tudi noslo ker je oboje na ukaz tržaškega škofa v cerkvi zaprto in zapečaten. Tudi so bili zbrani vsi vaški poglavarji z velikimi gorečimi voščenicami v rokah.

Šest mladeničev praznično oblečenih, je prineslo iz hiše mrtvo truplo pokojnikovo. Obstopili so ga pevec in zapeli našo žalostinko: »Blagor mu, ki se spočije«. Nobeno oko ni bilo suho, a žulo se je tudi posebno iz srede žen in deklet glasno ihtenje. Po odpeti pesmi so vsi poklekli, in vaški župan je izmolil z vsemi zbranimi pogrebi glasno: Oče naš in zdravo Marijo za dušo pokojnikovo.

Sedaj se je začel sprevod pomikati. Šest mladeničev je vzdignilo mrtiča, in krsto je obstopilo 12 belo oblečenih deklet z gorečimi svečami v rokah.

Pred krsto je bil najprej križ, za križem otroci in mladeniči, na to godba in za njo pevec, za njimi so šli vaški poglavarji, z gorečimi svečami v rokah, potem so prihajali nosilci treh vencev: enega je podarila riemanska občina, drugega riemanski mladeniči in tretjega riemanska dekleta.

Sedaj je prišla na vrsto krsta, za njo riemanski možje, in za njimi dekleta in žene. Iz sosednih vasi je prišlo tudi mnogo tujcev. Sprevod je šel naravnost na pokopališče, med potjo je svirala godba žalostinke. Ko so prišli vsi na pokopališče, so pevec ob odprtem grobu zapeli žalostinko: »Jamica tiha«. Nato so vsi poklekli in vaški župan je izmolil naš glas tri »Oče naš« in »Zdrave Marije«. Pevec so zopet zapeli pesem: »Nad zvezdami«. Nato so položili mrtvo truplo v grob in vaški župan je trikrat vrgel zemlje na krsto in slednjič zaklecal pokojniku v slovo: »Več naja ti pamjat!«

Po dovršenem opravi so se vsi mirno razšli. Ves čas ni bilo videti v vasi nobenega orožnika. Tako se je vršil pogreb vrlega in poštenega mladenča Mateja Kureta. Njegova družina mu napravi, ko se vrnejo v Riemanje boljši časi, po cerkvenem obredu na grobu pogrebne molitve, v cerkvi pa veliko liturgijo z parastosom. (Črno peto mašo z molitvo po iztočnem obredu.)

Kam pridemo? Ako se stvar, zadevajoča vse sloje, a v prvi vrsti revnejše vrste človečanstva, ako se vedno naraščajoča draginja ne zavstavi, mora priti v kratkem čas, ko mora nastati grozna — borba za kruh. Največi sovražnik javnega reda in miru, je — pomanjkanje kruha. To pomanjkanje po-

staja od dne do dne bolj občutljivo in to ne samo v najrevnejših slojih, ampak tudi med uradništvom, ki se prištevajo srednjemu stanu.

Zadnji list tržaških zasebnih uradnikov toži o grozni draginji, ki je že nastala in ki postaja od dne do dne občutljivejša — in ki grozi z uničenjem eksistence tisočev in tisočev nesrečnikov!

Kakor vzrok tej nastali draginji navaja rečeni list kapitalistične oduhu, ki pokupujejo cele zaloge živil z namenom, da ob dogovorjeni priliki povzdigajo cene in tako odirajo one, ki si morajo sproti kupovati, kar trebajo za vsakdanje potrebe!

V dokaz, ali v podkrepljenje te trditve navaja tukajšnji list »Trieste« slučaj, ko so te dni pri Piranu zajeli do 50 000 kg. rib, takozvanih »cievoli«, katere pa so, mesto da bi tu prodajali po nizkih, revežem pristopnih cenah, kupili razni kapitalisti in jih shranili po zalogah, da jih o ugodni priliki postavijo stare in z travju škodljive na trg pošl. kakor so jih deločili oni!

Takemu neusmiljenemu početju neusmiljenih pijavk mora biti konec! In zato morajo skrbeti v to poklicani faktori!

Ako pa kompetentni faktorji tudi to življensko vprašanje smatrajo za — otročarijo, potem pride čas, ko bo moralo ljudstvo samo zaveziti vedno naraščajoče oduhustvo moler-nih — kapitalistov!

Vedno — otročarije! Tukajšnje glasilo kapitalistov, po imenu »Trieste«, ima baje to nalogo, da vsako irredentarsko pojavljanje prikazuje na navadno — otročarijo! Kakor sedaj ta list, tako so v prejšnjih časih pisali drugi »patrotični« listi, in to baje z namenom, da s tako pisavo služijo »dobri stvari«!

S tako tendencijo je »Trieste« opisal tudi rimske demonstracije povodom 25-letnice smrti kralja Emanuela II., ali tukajšnje irredentarsko glasilo in njega bratci iz kraljestva trde, da opisi v »Trieste« ne odgovarjajo resnici! V dokaz, da je bila omenjena demonstracija, o priliki 25 letnice smrti pok. Viktorja Emanuela — vele-resna, a nikakor ne otročarija, citira »Indipendente« laške vplivne liste kakor: »Giornale d' Italia«, »Patria«, »Fracassa«, »Avanti«, »Il Corriere della Sera«, »La Stampa« in »Adriatico«!

Mi, ki smo navajeni na razna uradna in poluradna zavijanja avstrijskih listov, rajše verujemo enim listom, ki so imeli ob omenjeni priliki v Rimu svoje poročevalce, nego pa, da bi verjeli onim, ki se sklicujejo le na kak »Popolo Romano«, (kateri prikazuje stvar kakor nekako — otročarijo), o katerem trdi »Indipendente«, da je v službi avstrijskega poslanstva.

Denimo pa, da ima prav »Trieste«, oziroma »Il Popolo Romano«, to je, da je demonstrirala le kaka pedeseterica mlečno-zobnih »dijakov«, vendar ostaja stvar za nas še vedno veleresna, ker za nas ni glavno, kdo so bili in koliko je bilo demonstrantov, ampak nam je merodaven čas in kraj dogodivših se demonstracij. Mi celo verujemo, da notri med demonstranti ni bilo mnogo zrelih mož — uverjeni pa smo, da so bili ti zreli možje ob straneh, spredaj in zadaj, da so ti možje in vse duše podpirali razgrajajoče »dijake«! Saj to je naravno, da se zreli možje navadno ne vdeležujejo — demonstracij, ampak pošiljajo v ogenj druge.

Zato pa je bila ta protiaustrijska demonstracija, dogodivša se v srečju Rima in Italije, in ob tako slovesni priliki, veleresna in velepomembna, za vse one, ki imajo oči, da vidijo, in ušesa, da čujejo!

Gora je — rodila! Nikdar še ni bil take na svojem mestu oni latinski rek, ki pravi, da je »gora rodila malo miš«, kakor je na mestu oziroma na najnovejšo vstanovitev naše camorre, kateremu so dali ime »ljudsko tajništvo« (secretariato popolare)!

Nad dve leti se signori pripravljajo na ustanovitev urada, ki naj bi služil revnejšim slojem s tem, da bi istim podeljal vsakovrstnih potrebnih nasvetov in pomči za prav nizko ceno.

Po tolikem pripravljanju se je signorom posrečilo, in to ravno sedaj pred volitvami, da so ustanovili tak urad, ki pa bo pomagale revežem z ustnimi nasveti!

Mi, ki smo reveži in ki nimamo za seboj magistrata, kateri bi nam dajal na razpolago stotine krov, mi imamo tak urad že nad dve leti! Razlika je le ta, da je naš urad do danes spisal že nad 2000 raznovrstnih aktov in zraven tega podal še brezštevila ustnenih pojasnil in nasvetov!!

Smešni ste postali o signori! Kalinov pa, katere mislite loviti ob bodočih volitvah menda — ne bo!

Občni zbor laškega političnega društva »Patria«. Včeraj imelo je laško-liberalno politično društvo »Patria« v gledališču Filodrammatico svoj redni občni zbor. Židovsko glasilo z lesnega trga pravi, da je bilo gledališče natlačeno zborovalcev, a koncem poročila je čitati, da je bilo o volitvi novega odbora oddanih komaj 430 glasovnic. Lepo gledališče bi bilo to, ako bi notri ne imelo prostora več nego 430 ljudi.

Predsednik Benussi je z ozirom na predstoječe volitve v občinski zastop navajal »zasluge« njegove stranke za mesto, med katerimi so menda glavne one »zasluge«, ki si jih je stekla stranka s poskusi za poitalijančevanje Slovencev. Govoril je potem tudi o strankah, ki o volitvah eventualno nastopijo proti liberalni stranki in med drugim povdarjal, da je dr. Dompieri (katerega se menda najbolj bojijo) sedanje mestne upravitelje v nekem proglasu trikrat imenoval tatove. Občeval je potem tudi, da se med nasprotniki liberalne stranke nahajajo tudi socialisti, kateri da pozabljajo, da je socializem sin liberalizma. O vladni stranki je trdil, da se pred volitvami vedno kaže odločno italijansko, po volitvah pa da je nasprotnica italijansku.

Gosp. Benussi se je tukaj hote malo zmotil, ker je namreč ravno nasprotno resnica, da se vladna stranka ravno pred volitvami kaže pravično tudi nasproti drugej narednosti, medtem ko so bili njeni kandidati, ako so bili izvoljeni, vsakokrat, če ne hujši, pa vsaj ravno tako veliki laški šovinisti, kakor so liberalci.

Partiture narodnih popevk je dobiti, kakor že javljeno, v »Delavskem polpornem društvu«, ul. Molina piccolo šte. 1, in sicer partiture vseh šestih letošnjih narodnih pesmi. Dobivajo se proti odškodnini ene krone.

Sedaj je primeren čas za širjenje narodne pesmi in ob enem za odpravljanje tujih popevk; zato naj se požurijo oni, katerim je dolžnost, skrbeti za širjenje narodnih pesmi.

Koncert zagrebških tamburašev. Iz Barkovelj nam pišejo:

Koncert zagrebških tamburašev v »Narodnem domu« je izvrstno vspel. Na koncert je prišlo toliko občinstva, da je isto napolnilo obširno dvorano. Zagrebški tamburaši so za svoje izvrstno sviranje želi obilo zaslužene pohvale. Jako ogorčeno pa je bilo občinstvo proti onemu famoznemu »tenorisu« Grginu, ki je kljub vsem protestom nadlegoval poslušalce s svojim neumnim petjem. Bolje bi bilo, da bi se mož lotil kakerega resnega posla in si izbil iz glave fantaziranje, da tči v njem kaka operna celebriteta.

Da ne bi kdo krivo sodil zagrebških tamburašev, da so oni najeli »slavnega« tenorista, treba je omeniti, da se je on toliko proti njih volji, kolikor proti volji predsedništva »Obrtniškega društva«, usilil na oder. Dobro bi pa bilo za gospoda Grgina, da bi si v prihodnje ne dovoljeval kaj takega, ker se ne bo prav nič več trpelo njegove predrznosti in budalosti.

Vrli šentpeterčani. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metodija javlja: Družbi sv. Cirila in Metodija je vročilo sl. predstojništvo šentpeterske ženske podružnice dohodek zadnje veselice (veselica je bila v nedeljo, 4. t. m. v »Narodnem domu«) obeh združenih podružnic — ženske in moške 850 krov. — Ko družba hvaležno beleži ta veliki prispevek, kliče vsem svojim podružnicam na slovenski zemlji: Ne zaostajajte v delavnosti za našima slav. šentpeterskima podružnicama v Ljubljani!

Porotno zasedanje. V sedanjem zasedanju tržaškega porotnega sodišča vršile se bodo, poleg že naznanjenih, še sledeče porotne razprave.

Dne 29. t. m. proti Elizi Chiesa in Emiliju Chiesa radi tatvine in proti Viljumu Mason, kakor okrivcu prvih dveh. Predsedoval bode predsednik deželne sodnije, vit. Urbancich.

Dne 31. t. m. proti Valentinu Vouku, Valentinu Clobigu in Viktorju Cutinu radi zločina razžaljenja časti potom tiska. Predsedoval bo svet. Pederzoli.

Dne 3. febr. proti Ivanu Andreju Palamoru in Paskvalu Martorano radi razpečavanja ponarejenih bankovcev. Predsedoval bo predsednik vit. Urbancich.

Dne 6. februarja proti Ferdinandu Dobauscheku in Gvidonu Selva radi gločin-

ske krize. — Predsedoval bo svet. Petronio.

Dne 9. februarja proti Aladsru Szambo radi zločina tatvine. Predsedoval bo svet. Pederczoli.

Dne 10. februarja proti Jeri Peternel radi zločina tatvine. Predsedoval bo svet. Petronio.

Porotno zasedanje se je zapričelo danes z razpravo proti Viktoriju Cante tu radi zločina roba ter prestopka žaljenj javnih funkcionarjev in prestopka kršenja določil policijskega nadzorstva.

Razpravi je predsedoval predsednik deželne sodišče, vit. Urbaneich; državno pravdnikstvo je zastopal državni pravdnik dr. Chersich, obtožena pa je branil dr. Coduri.

Ker se niso mogli udeležiti plesa tržskih gospa so podarili za slovenske šole: g. dr. Abram 10 K, g. Ante Jakič, g. dr. Tresič-Pavlič, gđ. Milka in Svetko Martelane po 1 K.

Vremenski vestnik. Včeraj toplomer ob 7. zjutraj 1-5, ob 2. uri popoldne 0-0 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 768-4. — Danes plima ob 7-31 predp. in ob 8-25 pop.; oseka ob 1-29 predpoludne in ob 1-37 popoldne.

Dražbe premičnin. V torek, dne 27. jan. ob 10. uri predpoludne se bodo vsice naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za o vilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica Barriera šte. 10, oprema v zalogi; ulica Giuliani št. 20, hišna oprava; ulica S. Giorgio št. 1, razno; ulica S. Francesco št. 26, hišna oprava; ulica Acquedotto št. 23, tropinovec in omare; ulica delle Acque št. 12, oprema v zalogi, hišna oprava in razno.

Vesti iz ostale Primorske

× **Razpis natečaja.** Deželni odbor goriški razpisuje natečaj za sledeče uradniške službe na deželnem hipotečnem kreditnem zavodu poknežene grafične Goriške in Grediške:

1. Mesto zavodovega ravnatelja v VII. plačilnem razredu, ki zamore preiti v VI. plačilni razred;

2. knjigovodje v IX. plačilnem razredu ki zamore preiti v VIII. in VII. plačilni razred.

3. blagajnika v X. plačilnem razredu, ki zamore preiti v IX. plačilni razred.

4. knjigovodstvenega pristava v XI. plačilnem razredu, ki zamore preiti v X. in IX. plačilni razred.

5. kancelarja v X. plačilnem razredu, ki zamore preiti v IX. plačilni razred.

6. sluga v III. plačilni vrsti, ki zamore preiti v II. in I. plačilno vrsto.

Zavodovi uradniki in sluga so gledé službenih razmer in plač popolnoma enakopravni z deželnimi uradniki in slugami.

Prejemki zavodovih uradnikov so razvidni iz razpregleda, katerega je možno dobiti na deželnem odboru.

Prehod iz ene vrste v drugo istega plačilnega razreda in iz višje vrste kakenga plačilnega razreda v naslednji plačilni razred sledi po vsakih 3 letih pohvalne službe.

Sluga bo imel pravico do stanarine v znesku letnih 200 K. in letne plače 800 K, v III. vrsti, letnih 1000 K. plače v II. in letnih 1200 K. v I. vrsti.

Sluge preidejo iz ene plačilne vrste v naslednjo po vsakih 5 letih pohvalne službe.

Prošilec za uradniška mesta deželne hipotečne kreditne zavoda bodo morali dokazati z dokumenti šole svojo praktično uporabo in sposobnost za taka službena mesta; v ostalem vsejost glede drugih kvalifikacij tudi za pričujoči natečaj določila pravilnika za deželni odbor 11. julija 1901.

Gledé vtevanja službenih let onih uradnikov in slug, ki se nahajajo sedaj v uradih, kjer imajo pravico do pokojnine, velja načelo vzajemnosti.

V smislu tega natčaja opremljene prošnje naj se vlagajo na deželnem odboru do 20. februarja t. l.

Imenovanja se izvršé začasno in bodo imenovani stalnimi uradniki oni, ki se izkažejo kos svoji nalogi, po sklepu prve upravne dobe zavoda.

× V **Opatiji** je bilo od 1. septembra 1902. pa do vstetega 21. januarja 1903. 6249 oseb. Od 15. januarja 1903. pa do vstetega 21. januarja je prirastlo 209 oseb. Dne 21. januarja je bilo navzočih 931 oseb.

× **Bohinjska železnica.** Pri političnem obhodu v Solkanu so zahtevali zastopniki občine, da naj se napravi v Solkanu postajališče in nakladališče za tovarno blago, katero zahtevo je podpiral tudi zastopnik 'gostnega ravnateljstva. Komisija je pritrdila tej zahtevi. Nadalje so zahtevali, naj se železniška proga čez državno cesto spelje tako, da ne bo ovirala prometa, čemur bo tudi vstreženo.

× V **goriško bohinjsko** so sprejeli Alojzijo Pavlinovo iz Št. Andrija, ker se je opekla po obrazu in po rokah, ko jej je petrolejka padla iz rok. Ko je nesla petrolejko v roki, se je zadela ob stolico ter je padla. Pazite torej na svetilke s petrolejem!

Vesti iz Kranjske.

* **Statistika iz Ljubljane.** Leta 1902. je bilo v Ljubljani rojenih 1112 otrok, med temi 245 nezakonskih. Mrtvorjenih je bilo 73 otrok. Poročilo se je 384 parov. Umrla je 1140 oseb, in sicer 1100 naravnih, 40 pa nasilne smrti.

* **Kaj tacega pa še ne!** Da se konfiskujejo časopisi, brošure itd., to menda ni nič novega. Ali da Blasnikovo pratiko v nje stari dobi in nč mlajšo tekmovalko iz Kleinmayerjeve založbe v Ljubljani zadene kedaj taka usoda — ne, prej bi si mislil, da si — kranjski klerikalei in liberali pad-jo v naročje. In vendar se je zgodilo tako: obe ljubljanski pratiki sti konfiscirani. Tako čitamo v »Slovenec«. Ali njiju zločin, radi katerega ju je zadela stroga roka državnega pravdnika, pa se nam mora videti v nekoliko milejši luči, ako pomislimo, da se je zločin pripetil v nekem inzeratu!

* **Mrliču ukradel čevlje.** Na pokopališču pri sv. Krstofa so bili iz mrtvašnice mrliču Karolu Eberletu z nog ukradeni čevlji. Tat mu je obul stare, ponošene čevlje.

* **Nov hotel v Ljubljani.** V hiši, kjer je bila dosedaj kavarna Pua v Kolodvorskih ulicah, bo novi posestnik te hiše g. Tomažič priredil nov hotel z 42 sobami in pr storaim restavracijskim vrtom. Kavarnar Pua se je že izselil.

Vesti iz Štajerske.

— [Ozrlom na pristranska imenovanja sodnikov na Spodnjem Štajerskem pripominja »Süsteierische Presse«: Prejšnji minister za pravosodje je torej enkrat šel. Novi voditelj ministrstva za pravosodje, dr. Koerber, ki vsikdar s toli sladkimi besedami proslavlja pravičnost in nepristranost, pa ne misli, kakor kaže, nič menjati na zistemu. Da li pa je povsapeševalno za justico, da se uvaja taka praksa, ko bi se morala ravno v tej stroki službe najbolj spoštovati pravičnost, o tem naj le razmisli vlada sama. — (Čemu naj bi neki razmišljala! Nemoi so zadovoljniji žajo; drugih posebnih želja pa menda avstrijska vlada itak ne pozna. Opazka stavčeva.)

Vesti iz Koroške.

+ **Skrivnostni slučaj.** Zadnjo nedeljo je umrl v Škornji posestnik Pihler. V četrtek prej si je naročil sam krsto in je poslal mizarju glas, da mora biti do nedelje gotova, ker bo de najbrž do nedelje umrl. Naročil je, da krsta ne sme biti premajhna, tako da bo de imel v njej dovolj prostora. Ukazal je še svojim domačinom, da mu morajo takoj kupiti nove čevlje, ker noče, da bi bil bos pokopan. Želji se mu je seveda takoj ustreglo, kupili so mu nove čevlje in mizar je naznanil, da je krsta gotova. Nato se je Pihler povedal in je v nedeljo, kakor je bil naprej povedal, tudi — umrl!

+ **Novo ime nositi** je dovolila koroška deželna vlada nadučitelju v Št. Urhu v lastudski dolini. Prej se je imenoval »Obereszel«, sedaj se kliče »Memmer«.

Razne vesti.

20 000 K najdenine je moral poštni erar — v zmistu razsode najvišjega sodišča — izplačati nekemu infanteristu pešpolka št. 24. Isti je bil našel nekega dne na ulici vrečo, obvezano s špagi in zapečateno. V isti hip je že priletel k njemu, ves zasopjen, neki poštni sluga, ki mu je hotel iztrgati vrečo. Ali vojak ni hotel izpustiti, meté, da on hoče tudi v tem slučaju držati predpisane službene poti. V stajski stražnici so odprli vrečo, komisijsalno in našli v njej lepo svoto 200 000 K.

Vreča je bila mejpotoma padla s poštnege voza. Vojak je zahteval desetodstotno najdenino, poštni erar pa se je branil plačati, češ, da je poštni sluga še na potu našel vrečo pri vojaku. Na to je vojak naperil pravdo proti poštnemu eraru in je njega zastopnik branil stališče, da je vojak našel vrečo in ne sluga. Če je tudi le-ta našel vrečo, našel jo je še le pri najditelju. Vse instancije so razsodile vojaku v prilog in poštni erar je moral ne le plačati vojaku 20 000 K najdenine, ampak je moral tudi poravnati pravdne stroške v znesku 2400 K.

Loterijske številke, izrebane dne 24. januarja:

Trst	68	1	38	85	58
Line	41	55	20	60	30

Poljudno delovanje ženstva.

Spisal Adolf Ribnikar.

(Dalje.)

K predmetu pranje spada še likanje, sušenje in proučevanje najvažnejših strojev.

Teoriji slede vsikdar praktične vaje. Šola je primerna in vsakoz tako urejena, da se v njej izborro izučujejo male gospodinje srednjih ali nižjih stanov.

Poleg tega prireja šola za učence še družbinske večere z zabavnim kakor poučnim programom. »Večeri« uživajo vseskozi nedeljene simpatije.

Vzoren šolski dom za ženske je še »Viktorski licej« v Berlinu. Ustanovljen je bil po škotki mis Georgini Archer-jevi. Ista je bila privatna učiteljica angleščine in kakor taka je na lastne troške sazidala zavod, češ, da bodo mogle žene in deklice zadoščati hrepenenju po izobrazbi. Mis Archer je baje večkrat imela priliko opazovati mej ženstvom hrepenenje po duševnem delu.

Vepih njenega prizadevanja pa so ji mneneje tudi reančno dokazali. Prvotno jako skromen zavod, namenjen širšim slojem, se je danes omejil le na boljše kroge in je nekaj privilegij »viših«. Sedaj prireja dopolu lanske in popoldanske tečaje, prve za one deklice, ki so iztopile iz kake šole, druge pa za spopolajevanje učiteljic. Predavanja so sicer dovoljena vsaki ženski, a le proti visoki vstopnini. Za vsako uro predavanja je plačati 1 marko, t. j. naših 60 novčičev. Celi tečaji so nekaj cenejši; za učiteljice je določena polovična cena. Zanimivo je vedeti, o čem predavajo. Našim ženskam bi morda ne ugajalo preveč predavanje o izbranih delih grških kiparjev ali ono o anatonijski glasil in govoril: Tamkaj jih s'ušajo z neopisno pazljivostjo. Govore o ruski literaturi in kulturi, o zgodovini Nemške v 19. stoletju. — Tudi naravoznanstvo se razklada in sicer največ elektrika pa njena uporaba.

Najbolj moderne in najbolj socialne pa so javne gospodinje šole, namenjene vsem deklicam izven šolske dobe. V njih se uče ali po cele dneve ali pa samo zvečer. Zadoje je kaj ugodno za deklice imajoče že kak posel, katerim slabe razmere pač ne dopuščajo, da bi se pečale edino le z učenjem.

Splošno so stroški minimalni. Če se je oglasilo več deklic, jih navadno razdeljajo v več oddelkov po 5—12 oseb. Te se menjavajo na delu (10 jih šiva, 10 kuha, 10 pere, lika itd.)

Taka razdelitev je dobra že radi tega, ker se vsaka učenka temeljito nauči vsake stvari, ker se prostor dobro uporablja kakor tudi učne moči.

Značilno je, da so take večerne šole po nekaterih tovarnah obligatne. Zato pa tudi dopuščajo posamične deklice pred splošno določenim časom, ne da bi jim cdrgovali plače. Učni večerni tečaji trajajo od 2—6 mesecev. Največ jih je brezplačnih; sem pa tam plačujejo mesečno od 25 št. t. do 1 krone. Čudno je, da deklice skoraj raje plačujejo malenkostno prispevniko nego ničesar. Ako se jim stvar daje kakor miloščina, niso tako zadovoljne kakor če si jo kupijo. So pa tudi bolj pridne, ker bi se jim »delo škoda« me tati denar skozi okno, ako bi le lenarile.

Taki tečaji so za življenje velike važnosti, osobito če se poučuje tudi higijena, prva pomoč o neugodah in strežba za bolnike.

Vse to se dejanski poučuje na danskih ljudskih visokih šolah v ženskih oddelkih. Tudi pri nas bi za bodočo generacijo gotovo le ugodno vplivalo, če bi matere v sili ne vpraševale šele staro sosedko za svet, kako streči bolnemu, otroku ali možu?!

Na Danskem in Švedskem prirejajo od

leta 1875. potujoče tečaje za gospodinjstvo. Pouk traja 3—9 mesecev.

Država povrača vsakokrat 3 četrtine ustanovnih in vzdrževalnih stroškov. Ostanek pokrija okraj, ki skrbe tudi za prostor, svetlobo in kurjavo.

(Pride še.)

Brzjavna poročila.

Osebna vest.

LVOV 25. (B.) Namestnik grof Pininski je odpotoval danes na Dunaj.

Potovanje Chamberlaina.

VENTERSDORP 24. (B.) Minister za kolonije Chamberlain despel je danes zvečer semkaj in Mafekinga. Prebivalstvo, med katerim se je nahajal tudi Delarey, ga je presrečno vsprejelo.

Ministru se je izročila adresa, na katero je isti takoj odgovoril in so bila njegova izvajanja z odobravanjem vsprejeta.

Gočss v avdienci pri tesarju.

DUNAJ 26. (B.) Cesar je vsprejel danes v avdienci namestnika grofa Gočssa.

Konferenca prvakov liberalne stranke na Španjskem.

MADRID 24. (B.) Konferenca bivših liberalnih ministrov je odobrila program liberalne stranke v duhu Sagasta, kakor ga je sestavil Montero Rios. Program obseza sledeče glavne točke: Svoboda združevanja in zborovanj tudi za verske kongregacije; uveljenje obligatorične splošne volilne pravice; inkompatibiliteta poslanskih mandatov z drugimi javnimi službami; neumešavanje v evropska vprašanja; utrjenje prijateljske zveze s Portugalom in španjsko Ameriko; vzpetno vspostavljenje vojne mornarice; različne reforme na korist proletarijatu; amortizacija inozemskega državnega dolga itd.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK.

Lastnik konsorcija lista »Edinost«.

Natisnila tiskarna konsorcij lista »Edinost« v Trstu.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Svoji k svojim!

ZALOGA

pohištva

dobro poznane

tovarne mizarske zadruge v Gorici (Solkan)

vpisane zadruge z omejenim poročtvom

prej Anton Černigoj

Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)

št. 1. hiša Marenzi.

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Solidnost, zjamčena, kajti les se osuši v to nalašč pripravljenih prostorih s temperaturo 60 stopinj. — Najbolj udobno, modern sestav. Konkurenčne cene.

Album pohištva brezplačen.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.

TRST

TOVARNA: Via Tosa, vogal

ZALOGA: Piazza Rosario št. 2 (šolsko postopje) in Via Riberge št. 2

Telefon št. 670.

Veliki izbor: tapetarij, srecal in stik. Izvršaje naredbe tadt po posebnih načrtih.

Cene brez konkurence.

ILUSTROVANI ČENIKI JASTONI IN FRANKO

Predmeti postavio se na pa. obrod ali železnico franko.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem odprl

gostilno

v ul. Belvedere št. 23 B.

Točil bom izvrstna in pristna vina, in sicer *dalmatinsko vino po 32 nvč.*, *istrski refošk po 36 nvč.*, *belo vipavsko po 40 nvč.*

Kuhinja bo vedno preskrbljena z dobri jedili.

Priporočam se za obilen obisk

Fran Valetič.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

V svojem in v imenu svoje žene
Katarine, sina Dušana in hčeric Cirile
in Milene, naznanjam, da nam je pre-
ljubljena hčerka in sestra

Zora

včeraj ob 1 1/2 uri popoldne po dolgi in
mučni bolezni zatisnila oči za vedno.

V Trstu, 26. januarja 1903.

Maks Cotič.

Pekarna in slasčičarna Antona Peternel

v ulici Solitario št. 25.

Podpisani priporoča svojo pekarno in
slasčičarno, v kateri se dobiva trikrat na
dan svež kruh in slasčice vsake vrste. Pro-
daja tudi: vsakovrstne moke iz ogrskih mli-
nov po najnižjih cenah, in pristni najfiniji
refošk v steklenicah.

Sprejema se tudi domač kruh v pečivo.

Udani

A. Peternel.

M. U. dr. Ant. Záhorský

Trst.

ul. Carintia 8

ordinuje od 9—12 predp.
2—4 popel.

Zaloga šivalnih strojev za domačo rabo in obrtnike.

5 letno jamstvo

Mehanik-specialist za popraviljanje strojev vseh vrst
RUDOLF RÖTTL
TRST. — Piazza S. Caterina št. 2. — TRST

Prodaja manifakturnega blaga SALARINI

v ulici Ponte della Fabra št. 2.

in podružnica

„Alla città di Londra“

ulica Poste nuove št. 9. (Brunerjeva hiša)

Velika zaloga izgotovljenih oblek za moške in
dečke. Velik izbor oblek za moške od gl. 6.50
do 24. za dečke od gl. 4. do 12. suknene jope
v velikem izboru od gl. 3. do 8. zimske močne in
podšite jope z ovratnikom od astrahana od gl. 5 —
14, ravno take podšite s kožuvinno po gl. 12. —
Površne suknje v velikem izboru od gl. 18 — 32.
Jopice za dečke v raznih oblikah in barvah, volnene
hlače od gl. 2.50 — 4.50, finejše od gl. 5 — 9.
Velik izbor oblek za otroke in dečke od 3 — 12 let
od gl. 2.50 — 10. Haveloki za moške in dečke po
najnižjih cenah. Hlače od moškega (zlojeda koža)
za delavce izgotovljene v lastni predilnici na roko
v Kormini.

Črtane močne suknje za delavce gl. 1.20. Ve-
lika zaloga snovij za moške obleke na meter ali
tudi za naročbe na obleke, ki se izgotovi z največjo
točnostjo v skladu potrebe v 24 urah. V podružnici
v ulici Poste nove se sprejemajo izdelovanja obleki
po meri ter se še posebno vdobiva vsake vrste oblek
v raznih risnicah in merah za moške in dečke.

MATTONI
GISSHÜBLER
naravnih
alkaloidnih kislotin

Najstarejša slovenska tovarna in zaloga pohištva

Andrej Jug

TRST — ulica sv. Lucije št. 12 (zadej c. k. sodnije) — TRST

priporoča svojim cenjenim rojakom svoje najboljše in trpežno pohištvo, bodisi
svetlo ali temno politirano, kakor za spalne, jedilne in vizitne sobe. Sprejema
tudi naročbe za vsakovrstne izdelke po načrtu ali poprave, krtere izvrši v
najkrajšem času in v polno zadovoljnost naročitelja.

Cene brez konkurence.

Za obilne naročbe se toplo priporoča svojim rojakom v mestu, okolici
in na deželi: v mislu gesla: **Svoji k svojim!**

Svilene plinove MREŽICE!!

„ROYAL“

dajajo najbolj bleščečo luč in so neverjetne solidnosti
po 35 in po 50 nvč.

Cilindri, tulipani, klobuki za svetilke itd.

Naročbe.

PODJETJE ZA NEPEGORLJIVE LUČI

P. ROZZO, ul. S. Antonio 5.

Paglianova pijača

● ● ● prof. Ernesta Pagliano ● ● ●

nečak pokojnega profesorja Hieronima Pagliano

je bilo predloženo zdrav. vodstvu min. za notranje posle v Rimu, koje je dovolilo razprodajo.
Odlikovano na narodni farmacevtski razstavi 1894 in na higi-
enični narodni razstavi 1900 z zlatimi kolajnami.

Ogibajte se vedno ponarejanj in zahtevajte vedno izdelke, koji nosijo na
lončku in ovitkih našo varstveno znamko.

Naročbe je naslovljati na tvrdko

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Pri svetem Antonu Padovanskem.

Prva zaloga cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

Trst, Via Muda vecchia št. 2. (za mestno hišo).

Dobi se bogata izbira pianet, dalmatik, pluvial, humeral, roketov, kvadratov,
kolerjev, Lee, prsnikov, misalov, brevirjev, ritua'ov, diuraov in nešteto nabožnih
različno fino vezanih knjig, svetnikov, križev, svetih nic, kelhov, ciborjev se srebrno kupu.

Jedina zaloga za celo Primorje k pov v vsakovrstni velikosti in kvaliteti,
umetniško delo v romanskem kartonu, priporočljivih posebno za višnje cerkve.

Zaloga sveč in čistega čebelnega voska kakor tudi mešane sveče I.
in II. vrste, podob, venecov, križev in svetnj vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm iz umetnih cvetlic in vsakovrstnih drugih del
spadajočih k bogostanju, izvršijo se vezanja (vicami) najfinjša za zastave, pregrinjala idr.

Popravlja se vsakovrstne stvari za ceno, pri kojej je izključena vsaka konkurenca.

Naročitve se izvršijo točno in hitro.

Ob nedeljah in praznikih je prodajalnica zaprta.

Z odličnim spoštovanjem

Anton J. Vogrič.

Velikansko skladišče UL. NUOVA
platin in bombaževin št. 15.

Vittorio Gasparini

Prodaja za

velikonočna in novoletna darila

85	ducata angl. žepnih rut s podobami
125	" " " " (battista) za gospe
260	service za 6 oseb od belega damaska
210	" " 6 " z barvanim robom
325	" " 6 " a jour barvani
238 1/2	ducata brisalk
358 1/2	ducata brisalk platnenih s povski.

TRDNE CENE. 10 % odbitek od označenih cen.

Vsled bližajočega se zaključka seje razprodaja po znižanih cenah
ves fuštanj nahajajoč se v skladišču.

Prodajalnica ur F. Haslinger

zaprisežen izvedenec in urar c. kr. priv.
južne železnice

Via delle Poste (Palača Galatti)
nasproti št. 12.

Velik izbor ur vseh vrst. Poprave se izvrše
v katerikoli množini in kateresibodi vrste,
kakor kronometri itd. z vso natančnostjo in
točnostjo na jamstvo.

Brezkonkurenčne cene.

Obuvala!

Pri Pepetu Kraševcu

craven cerkve sv. Petra (Piazza Rosario pod ljud. šolo
Bogata zaloga raznovrstnih obuval za
gospode, gospe in otroke.

Poštno naročbe se izvrše takoj. Pošiljatelj so poš-
tne proste.

Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter se
izvršuje z največjo točnostjo in natančnostjo po kon-
kurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča

Josip Stantič čevlj. mojster.

Zalagatelj uradnikov in uslužbencev konsum-
nega skladišča c. kr. glavnega carinskega urada in
c. kr. generalnih skladišč; nadalje stražnikov c. kr.
javne straže v Trstu in Miljah ter orožništva c. kr.
priv. avstr. Lloydja.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih
cenah. Za enkratno insercijo se plača po 2 stot. za
deseto; za večkratno insercijo pa se cena primerno
zniža. Oglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo
po 20 K. ter se plačujejo v četrtletnih anticipatnih
obrokih. Najmanjša objava 60 stot.

V Trstu.

Zaloga likerjev v sodčih in buteljkah.

Perhauc Jakob ulica delle Acque 12
Zaloga vsakovrstnih
in in buteljk. Postrežba točna, cene zmerne.

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svojo kavarno-
«Commercio» kjer je sha-
vlišče Slovencev. Na razpolago so vsi slovenski in
u nogi drugi časniki.

Hiša na prodaj ali razra stanovanja
pri Sv. Ivanu št. 863.

Hiša na prodaj.

Primerna hiša na lepem kraju v
bližini Sv. Justa je takoj na prodaj.
Pobliže se izve v naši tiskarni, ulica
Carintia št. 12.

OBUVALA.

— Dobro jutro! Kam pa kam?

— Grem kupit par čevljev!

— Svetujem Vam, da greste v
ulico Riborgo št. 25 po domače
k Pierotu. Tam vdobite vsake vrste
obuvala za moške, ženske in otroke.
Isti popravlja male stvari brezplačno
ter sprejema naročbe vsakovrstno obu-
valo na debelo in drobno.

Lastnik: Peter Rehar.

Dobra kuharica

ki ame tudi domača opravilo, možna slo-
sloveskega in nemškega jezika se takoj
sprejme v dobro hišo z dobro plačo. Naslov
pove uprava našega lista.

Spoštovane slovenske gospodinje

Zahtevajte pri svojih trgovcih

ново

Ciril-Metodijevo

cikorijo.

Polnovplačani akcijski kapital

K 1,000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, kom malnih
obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz
Promesse izdaja k vsakemu izrebanju.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Špitalske ulice št. 2.

Zamenjava in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in novcuje zapale

kupone

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Escompt in inkasso menia.

Daje predujme na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni

izgubi

Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu

(Dalmacija)

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim
obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do
dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.